

jo det store „aber“ der ved, at denne Grund er i Kommunens Hænder, og der skulde altsaa først finde Forhandlinger Sted med Kommunen. Det vilde sandsynligvis blive en temmelig dyr Grund at erhverve, og den vilde ikke kunde erhverves i nogen nær Fremtid, idet Kommunen ikke mener at kunne disponere over sine Arealer der ude, før den er klar over forfælske Forhold, blandt andet ogsaa over Jærnbaneforholdenes videre Udvikling. — Den anden Grund, der var paa Tale, og som der var en Del Stemning for, var den nede i Christiansgade mellem Proviantgaarden og Lange Tøshus; men denne Grund har i og for sig ikke tiltalt mig saa meget. Det har forekommet mig, at Biblioteksbygningen vilde komme til at ligge uheldigt mellem disse to store gamle Bygninger, som let vilde komme til at trykke den, og hvad der er Hovedsagen: heller ikke der kunde man komme til at begynde straks, idet der jo har været Tale om forfælske andre offentlige Bygninger paa denne Grund; blandt andet ogsaa om en Rigsdagsbygning. Inden man kunde bestemme sig for denne Grund til Biblioteksbygningen, vilde det være nødvendigt først at være klar over, hvorledes man i det hele vilde stille sig med Hensyn til Slotsholmens Behøvgelse, men dette Spørgsmaals Afgørelse ligger ganske sikkert langt ude i Fremtiden. Det staar derfor saaledes for mig, at vil man have en Biblioteksbygning snart, saa kan det heller ikke hjælpe at fæste sig til denne Grund. — Jeg har derimod sluttet mig til den Grund ved Frederiksholms Kanal, som det foreliggende Lovforslag gaar ud fra. Det forekommer mig, at Biblioteket der vil saa en meget anseelig Beliggenhed, idet det kommer til at ligge med sin Façade ud imod Frederiksholms Kanal og faar en bred Gade paa 35 Alen paa den ene Side og paa den anden Side mindst 70 Alen til de nærmeste Bygninger, og naar hele Bygningen en Gang bliver fuldført, vil den desuden saa Façade til Vester Voldgade, saa at man vil saa en meget anseelig Biblioteksbygning ud deraf. Og — hvad der er Hovedsagen — paa denne Grund, som Staten selv ejer, vil man kunne tage fat straks. Der vil kræves Erstatning for nogle af de Bygninger, som nu ligger der, men de Summer, der vil blive Tale om, ere ikke uoverkommelige, og en Del af det, der kræves, antager jeg desuden, man maa kunne saa nedsat, saa det ikke vil blive saa kostbart at komme ind paa denne Grund. Men, som sagt, Hovedsagen for mig er, at man paa denne Grund kan komme til at bygge straks, og det er den eneste af de Grunde, som vi have med at gøre, hvor

dette kan lade sig gøre. Det vil dog, hvis vi vedtage Forslaget i Klar, alligevel være 5 Klar, inden Bygningen bliver færdig og altsaa sagtens endnu længere, inden den kan tages i Brug.

Hvad Planen for Bygningen angaar, maa den naturligvis undersøges nærmere i det Udvalg, som forhaabentlig bliver nedsat om Sagen, men i sine Grundtræk tror jeg, at Planen er rigtig. Den gaar jo ud paa at bygge Biblioteket som en aflang Firkant med et Kors i Midten, saa der bliver 4 Lysgaarde, og at lægge alle de Lokaler, der have Betydning for Administrationen og Publikum, i Korset i Midten, saaledes at der der bliver Udlaanssal, Læsesal, Arbejdssale for Administrationen o. s. v., medens den danske Afdeling, som jo er den, der benyttes allermeest, kommer til at ligge nærmest ved Centrum. Det er Tanken, at man foresøbig ikke vil bygge mere end godt Halvdelen af Bygningen, saa meget nemlig, som Bibliotekets Vækst vil kræve i de kommende 40 Klar, medens man først til den Tid vil bygge det færdigt, altsaa bygge den anden mindre Halvdel ud imod Vestervoldgade. Men Planen er anlagt saaledes, at disse centrale Lokalteter, som skulle være fælles for hele Biblioteket, høre til den første Del. Det, der er Tale om at bygge nu, vil jo medføre en Bekostning af 1½ Million Kr., hvoraf der i Klar foreslaas bevilget de første 50,000 Kr. Naar Biblioteket bliver helt færdigt, er det Mening, at det skal kunne rumme 1,300,000—1,400,000 Bind, saa der altsaa er Plads til mange Aars Udviklinger. Der vil til den Tid kunne blive en Hylde længde af 180—198,000 Fod, det vil sige 7½ à 8 Mil; og det er saaledes en ret anseelig Bygning, man vil saa ud af det. Den Samling, vi have i det kgl. Bibliotek, hører til vort Folks dyrebareste Skatte. Vi have der den danske Litteratur samlet fra først til sidst, desuden meget værdifulde Værker af den udenlandske Litteratur og en overordentlig kostbar Haandskriftsamling. Vi have overhovedet det en Samling, som hører til dem, der ere berømte ikke blot i vort eget lille Land, men rundt omkring i Europa, ja, selv paa den anden Side Atlanterhavet. Denne Skat gælder det at saa reddet fra Brandfare og opstillet saaledes, at den kan komme til sin fulde Nytte for Publikum. Jeg vil derfor anbefale det høje Ting at tage denne Sag under den velvilligste Overvejelse, og jeg haaber, at det maa kunne lykkes i en nær Fremtid at saa rejst en Bygning for denne kostbare, uerstattelige Samling.

Foruden Forslaget om det kgl. Bibliotek